

Decyzja
Prezydium KK

nr 68/24

ws. opinii o projekcie ustawy o czasowym ograniczeniu cen za energię elektryczną,
gaz ziemny i ciepło systemowe oraz o bonie energetycznym (druk sejmowy nr 346)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” z oburzeniem zwraca uwagę, że opiniowany dokument to kolejny projekt rządowy, który nie został skonsultowany w trybie art. 19 ustawy o związkach zawodowych ani ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego. Tak istotne rozwiązania powinny zostać poddane szerokim konsultacjom, aby wprowadzane były w porozumieniu społecznym.

Rządowy projekt ustawy o czasowym ograniczeniu cen za energię elektryczną, gaz ziemny i ciepło systemowe oraz o bonie energetycznym jest nowelizacją istniejących już rozwiązań.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” wyraża swoje zaniepokojenie, że wśród osłon nie znalazły się rozwiązania gwarantujące zamrożenie cen energii elektrycznej dla wybranych grup odbiorców indywidualnych. Nie przeprowadzono odpowiednich analiz, w jakim stopniu uwalnianie cen energii wpłynie na dochody gospodarstw domowych, zwłaszcza tych najuboższych.

Zaproponowane ograniczenie ceny maksymalnej energii elektrycznej do końca roku dla odbiorców gospodarstw domowych na poziomie 500 zł/MWh może okazać się niewystarczające, aby ochronić najwrażliwszych ekonomicznie odbiorców energii elektrycznej. Tym samym wątpliwym jest, że wdrażany jedynie na 6 miesięcy bon energetyczny zneutralizuje skutki zwiększonych kosztów utrzymania mieszkań. NSZZ „Solidarność” jednocześnie podkreśla, że kwoty wsparcia zaproponowane w projekcie ustawy nie odzwierciedlają rzeczywistych potrzeb grup docelowych. Projektodawca nie przytoczył żadnych badań ani statystyk dotyczących średniego zużycia energii w gospodarstwach domowych, zatem trudno jest oszacować skutki tak ograniczonej pomocy.

W związku z wygaśnięciem dodatku osłonowego, proponuje się w jego miejsce wprowadzenie jednorazowego świadczenia o nazwie bon energetyczny. Będzie on przysługiwał gospodarstwom domowym, których dochody nie wynoszą więcej niż 2500 zł

w gospodarstwie jednoosobowym oraz 1700 zł w gospodarstwie wieloosobowym. Poza tym zasady przyznawania bonu będą takie, jak dotychczas w przypadku dodatku osłonowego, z wyjątkiem uwzględnienia szczególnych beneficjentów, będących uprawnionymi do bonu o wartości zwiększonej o 100%, których gospodarstwa ogrzewane są przy pomocy energii elektrycznej. Świadczenie będzie wypłacane na wniosek złożony w terminie od 1 sierpnia do 30 września 2024 r.

Prezydium KK uznaje za zasadne konieczność podwyższenia kryteriów dochodowych uprawniających do wypłaty bonu energetycznego i objęcie szczególną ochroną gospodarstw, których głównym źródłem ciepła jest energia elektryczna.

Wątpliwości budzi wielość danych, jakie ma zawierać wniosek o wypłatę bonu energetycznego, zgodnie z art. 3 ust. 5 projektu, biorąc pod uwagę uprawnienia organu rozpatrującego wniosek zawarte w art. 4 ust. 2.

Nieuzasadnione są także zapisy art. 4 ust. 1 projektu, w którym zobowiązuje się wójt, burmistrza lub prezydenta miasta do weryfikacji wniosku o wypłatę bonu energetycznego w zakresie zgłoszenia lub wpisania głównego źródła ogrzewania w centralnej ewidencji budynków, nawet jeżeli beneficjent nie wnioskuje o podwyższony bon energetyczny. Jest to nadmiar procedur mogących wydłużyć postępowanie w sprawie przyznania świadczenia.

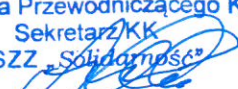
Ponadto, zdaniem Prezydium KK brak jest uzasadnienia dla podwyższenia wysokości kosztów obsługi świadczenia przez gminy z 2% do 3% całkowitej kwoty dotacji na ten cel.

NSZZ „Solidarność” uznaje zasadność szczególnej ochrony odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, dlatego apeluje, aby wypracować systemowe rozwiązania na wypadek nagłych zmian na rynku energii elektrycznej. W tym celu warto rozważyć delegację ustawową dla Rady Ministrów uprawniającą ten organ do wprowadzania doraźnych osłon finansowych dla uboższych gospodarstw domowych.

Prezydium KK pozytywnie ocenia rozłożenie na etapy wzrostu maksymalnych cen gazu i ciepła dla odbiorów indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Jednocześnie zwracamy uwagę, że w uzasadnieniu nie można odnaleźć kryteriów ani wyników analiz dla tak zaplanowanych podwyżek dlatego wątpliwości budzi okres w jakim przewidziano uwalnianie tych cen.

Gdańsk, 15 maja 2024 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz